

[Høje]

Efter alt, hvad der foreligger af oplysninger fra såvel tyske myndigheder som allierede besættelsesmyndigheder, er der i tiden kort efter krigen, ja, endda før krigens afslutning, kastet uhyre mængder af krigsforsyninger, herunder giftgasammunition, i havene omkring Danmark. De farer, der er forbundet med at opfiske krigsgas, må absolut ikke undervurderes. Fiskerne, som kommer i direkte kontakt med ammunitionen, er naturligvis mest udsat. Dernæst er forsvarets personel ved dets indsats til hjælp for fiskerne også særdeles udsat for risiko, og jeg vil gerne i den forbindelse udtrykke min store påskønnelse af den uegennyttige indsats, der er udøvet af forsvarets, civilforsvarets, politiets og de kommunale myndigheders personel for at hjælpe fiskerne med denne store og meget ubehagelige opgave.

Ilandbringning af giftgas, som siden 1983 har fundet sted på Bornholm, før 1983 med henblik på genudlægning, har ikke indtil nu – heldigvis da – givet anledning til gener for befolkningen, men skulle ulykken ske og en større eller mindre mængde gasammunition eksplodere, kan skaderne på lokalbefolkningen antage forfærdende dimensioner.

Med baggrund i det her nævnte og i det i ministerens redegørelse anførte om muligheden for ilandbringning af eksplosionsfarlig giftammunition kan jeg ikke se, at vi har anden mulighed end at genudlægge farlig giftammunition. Gas uden sprængstof kan man naturligvis godt ilandbringe og destruere, men det er min opfattelse, at vi er en lille smule for hurtige til at pådrage os uoverskuelige problemer. Ingen kan med sikkerhed sige, hvilke konsekvenser der er ved at lade gassen blive i havet. På den anden side ved vi, at ammunitionen – 30.000–50.000 t er nævnt – uanset at vi destruerer 1–2 t om året, engang, når granaterne er gennemtæret, vil slippe gassen ud i havet. Det kan ingen af os forhindre, end ikke det danske folketing.

Af miljømæssige hensyn er det naturligvis ønskeligt at undgå genudlægning, men hensynet til fiskerne, forsvarets personel og ikke mindst den bornholmske befolkning må gå forud for alt andet. Med vor manglende viden om gassens virkning på havmiljøet vil det nok være klogt at prioritere andre miljø-sager højere end den halvtredsindstyvededel af en promille af giftgassen, vi hidtil har fisket op og lagt i depot.

Vi bør under alle omstændigheder afvente de undersøgelser, der i øjeblikket foregår vedrørende giftgassens virkning på havmiljøet.

Jeg vil gerne stille et par spørgsmål i henhold til det af ministeren i redegørelsen nævnte.

Ministeren nævnte, at den procedure, der anvendes, er i overensstemmelse med justitsministeriets fortolkning af regler og love. Kan og vil ministeren underbygge sit synspunkt?

I forbindelse med diskussionen om giftgassen har nødvendigheden af at etablere sikkerhedszoner på land været nævnt. Zonen skulle være på ca. 1 km til nærmeste beboede område. Kan ministeren oplyse, hvor sådanne sikkerhedszoner med den nævnte afstand kan tænkes at komme ind i billedet? Jeg har naturligvis fuld forståelse for, at civilbefolkningens sikkerhed kommer i første række.

Sønderby (V):

Den forespørgsel, der er stillet her, har allerede fået to af forespørgerne herop, og det gennemgående tema hos forespørgerne har været, at de følte sig forpligtet til at støtte miljøministeren over for forsvarsministeren. Jeg synes, at hvis de to forespørgere havde lyttet til forsvarsministerens redegørelse, ville de have opdaget, at den var afleveret på den samlede regerings vegne. Det kan godt være, at jeg har misforstået det, men så kan det måske blive rettet.

Hvordan sikrer vi, at dumpningen af gasammunition omkring Bornholm vil ophøre? spørger man. Jeg synes, at både miljøet og sikkerheden er tilgodeset. Jeg synes, at den redegørelse, vi har fået af forsvarsministeren, i allerhøjeste grad har både historisk forkla- ret situationen, sagt, hvad der er blevet gjort, og også sagt noget om, hvad man vil gøre. Jeg synes derfor, at tingene er sat på plads, og at vi godt kunne slutte denne debat, men det ser det ikke ud til vil ske.

Vi har i miljøudvalget i øjeblikket en ret indgående debat om, hvad vi skal prioritere højest: erhvervsvirksomhederne eller miljøet. I denne situation er det ikke virksomheder, man diskuterer; man diskuterer menneskeliv og sikkerhed for den befolkning, der er på Bornholm, og så må miljøet diskuteres en anden gang.